PROSPERO | Makes Technology Human

Räddningsledningens stab Särna, foto Nisse Smith

RAPPORT FRÅN PROJEKTET FÖR ÄLVDALENS RÄDDNINGSTJÄNST

Olycksutredning skogsbranden Trängslet - ”att tänka utanför boxen”

ÄLV801 Olycksutredning Trängslet RevA

2018-12-19

SAMMANFATTNING

Den 12 juli 2018 drog ett åskväder in över norra Dalarna och orsakade flera bränder i mark och terräng. En av bränderna inträffade på skjutfältet i Trängslet och utvecklades till en skogsbrand omfattande 3700 hektar, och hade en varaktighet mellan den 12 juli till den 3 augusti.

Enligt Lag (2003:778) om Skydd mot olyckor 3 kap.10 §:

”När en räddningsinsats är avslutad skall kommunen se till att olyckan undersöks för att i skälig omfattning klarlägga orsakerna till olyckan, olycksförloppet och hur insatsen har genomförts”.

Denna utredning ska svara upp mot kommunens skyldighet enligt denna lagstiftning och har ett lärandeperspektiv.

Skjutfältet är statligt ägd mark med Fortifikationsverket som markägare. Den totala ytan av skjutfältet uppgår till ca 53 000 hektar skogsmark. Vid räddningsinsatsens avslutande, fredagen den 3 augusti, var brandområdet ca 3700 hektar skogsmark. Brandorsak har till största sannolikhet fastställts till åsknedslag.

Räddningsinsatsen för att hantera branden varade mellan torsdag 12 juli till fredag 3 augusti 2018. Markägaren, Fortifikationsverket, övertog sin mark för bevakning och eftersläckning efter räddningsinsatsen den 3 augusti. Efter detta datum har brandhärdar i området hanterats av ägaren.

Nedan följer ett antal erfarenheter och reflektioner ur ett lärandeperspektiv:

Systemledning från Södertörns Brandförsvarsförbund

- Fungerade bra med systemledning på avstånd

Räddningsledarskapet

- Vid bedömningen att det blir en långvarig insats införa rutinen att utse en stf räddningsledare och undvika byte av räddningsledare om så är möjligt.

Räddningsledarens stab, stabsuppbyggnad

- Stabens bemanning underlättade att tänka utanför boxen.
- Igenkänningsfaktor i stabsuppbyggnaden för många som arbetade i staben.
- Verka för att en nationell standard för stabsuppbyggand enligt NATO modellen.

Flygbombning

- Metoden fungerade och släckte branden med en radie på 150 m. Ytterligare ett verktyg att lägga i räddningsledarens verktygslåda.

Skyddsavbränning

- Beprövad metod som fungerade mycket bra.
- Överföra befintlig kunskap hos skogsnäringen till kommunal räddningstjänst.

Resursförsörjning Räddningstjänster

- MSB bör verka för ett nationellt system för resursförsörjning mellan räddningstjänsterna.

Länsstyrelsen

- Länsstyrelsen grundsyn att stödja ordinarie organisation och ansvarsfördelning så långt det är möjligt och inte överta ett kommunalt räddningstjänstansvar behöver förankras med länets räddningschefer. Dessutom behöver det skapas samsyn kring vilka åtgärder som länsstyrelsen kan bidra med för att stärka och stödja räddningschefen/räddningsledaren.
- Vid diskussion om ett eventuellt övertagande av den kommunala räddningstjänsten ska det alltid vara personliga samtal mellan räddningschefen och länsledningen Stöd från kommunen ur ett kommunalt perspektiv

Stöd från kommunen ur ett kommunalt perspektiv

- Räddningstjänst är ett kommunalt ansvar och därmed är det kommunens ansvar att skapa förutsättningar för räddningstjänsten att lösa sina uppgifter.
- Helt nödvändigt att kommunen var på plats i Särna.
- Kommunen lämnade ett stort stöd till räddningsledarens stab.
- IT behöver vara med från början.
- Logistikgruppen ska ha bemanning från kommunen.
- Det fanns ingen HR funktion från början som tog ansvaret för hela staben vilket hade underlättat.
- Det hade underlättat om länsstyrelsen borde haft en samverkansperson i staben.
- Länsstyrelsen hade behövts som kontaktyta in i den statliga organisationen.
- Ordinarie uppdrag i kommunen måste lösas som vanligt.

RAKEL

- Det finns ett glapp mellan räddningstjänsterna som användare och MSB som tjänsteleverantör vad det gäller systemets funktionalitet. MSB behöver vidta åtgärder för att minska detta glapp.

Försvarsmakten

- Kontakten mellan räddningsledare och försvarsmakt, går alltid via staben vid den militärregion där insatsen sker. Länsstyrelsens TiB kan även vara förmedlare av kontakt mellan räddningsledare och militärregion.
- Kommunal räddningstjänsten behöver fördjupad kunskap om lagstiftning som styr Försvarsmaktens stöd till civila samhället.
- Då räddningstjänsten begär stöd från försvarsmakten, viktigt hur man formulerar sig, klargöra i sin framställan. Vad jag vill uppnå? Vad ska Försvarsmakten lösa för uppgift?
- Det underlättar mycket för räddningsledningen med en samverkansperson som kan bistå med att bedöma vad Försvarsmakten kan stödja med för tjänster.
- Samverkan och samarbete med Försvarsmakten fungerade mycket bra när systemen rullade igång.

Fortifikationsverket

- Samarbetet mellan räddningstjänsten och Fortifikationsverket fungerade bra under hela insatsen. Räddningstjänsten gav i god samverkan förutsättningar för Fortifikationsverket att ta över ansvaret i det stora geografiska området som berörts av branden.

Frivilligorganisationer

- FRG ska bygga på den lokala kontakten, närheten till kommunen, det är styrkan i FRG.
- FRG behöver bli bättre på att arbeta i stab, önskar få ta del av kommunens utbildningar.
- Inom logistik kunde FRG gjort mycket mer, utifrån sin lokalkännedom.
- Svårigheter med spontanfrivilliga som kommer till platsen.
- Frivilliga kommer med material som inte finns behov av.

Oexploderad ammunition

- Fortifikationsförvaltningen behöver aktualisera förekomsten av oxa på sina skjutfält hos alla lokala räddningstjänster.

Förstärkning från Tyskland

- Fungerade bra, de tilldelades och arbetade i en egen sektor, enligt egna rutiner.
- Fungerade även bra med stabsarbetet då det fanns en stark igenkänning i stabsuppbygganden.

Avslutande av räddningstjänst

- I rutinerna för avslutande av räddningstjänsten och överlämnandet av ansvaret till markägaren behöver riskbilden tydligare vägas in.
- Vid överlämnande av ansvaret till markägaren delades det stora området upp i flera sektorer. Varje sektor lämnades över en i taget. När Fortifikationsförvaltningen hade kontroll över en sektor, överlämnades nästa sektor. Överlämningen varade i ca. en vecka. Efter det fick Fortifikationsverket stöd av den lokala räddningstjänsten. Modellen kan tjäna som förebild för andra komplicerade överlämningar.

Innehåll

1 INLEDNING 6
2 UTREDNINGENS GENOMFÖRANDE 6
3 BESKRIVNING AV RÄDDNINGSTJÄNSTEN I ÄLVDALEN 6
4 VÄDERSITUATIONEN 8
5 ÖVERGRIPNADE BESKRIVNING AV HÄNDELSEFÖRLOPPET 9
6 ATT TÄNKA UTANFÖR BOXEN 14
6.1 Systemledning 14
6.2 Räddningsledare 15
6.3 Räddningsledarens stab 15
6.4 Motiv för flygbombning, Operation Markus 17
6.5 Begränsning med hjälp av snö 19
6.6 Skyddsavbränning 19
6.7 Påverka väder 20
7 SAMVERKAN 20
7.1 Länsstyrelsen 20
7.2 HÄNDELSEFÖRLOPPET 20
7.3 ANALYS 22
7.4 Älvdalens kommun 23
7.5 Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, resursförsörjning 25
7.6 Myndigheten för Samhällsskydd och beredskap, RAKEL 26
7.7 Försvarsmakten 27
7.8 Fortifikationsverket 29
7.9 Frivilligorganisationer, FRG 30
8 OEXPLODERAD AMMUNITION, OXA 31
8.1 Erfarenheter 31
9 FÖRSTÄRKNING FRÅN TYSKLAND 31
9.1 Erfarenheter 32
10 AVSLUTANDE AV RÄDDNINGSTJÄNSTEN 32
11 REFERENSER 34
11.1 Dokument, litteratur 34
11.2 Intervjuade 34

Rapport

1 INLEDNING

Den 12 juli 2018 drog ett åskväder in över norra Dalarna och orsakade flera bränder i mark och terräng. En av bränderna inträffade på skjutfältet i Trängslet och utvecklades till en skogsbrand omfattande 3700 hektar, och hade en varaktighet mellan den 12 juli till den 3 augusti.

Enligt Lag (2003:778) om Skydd mot olyckor 3 kap.10 §:

”När en räddningsinsats är avslutad skall kommunen se till att olyckan undersöks för att i skälig omfattning klarlägga orsakerna till olyckan, olycksförloppet och hur insatsen har genomförts”.

Denna utredning ska svara upp mot kommunens skyldighet enligt denna lagstiftning och har ett lärandeperspektiv.

2 UTREDNINGENS GENOMFÖRANDE

Utredningen har genomförts i huvudsak genom kvalitativa intervjuer och viss dokumentgenomgång under perioden september-november 2018. Perspektivet är ett lärandeperspektiv för svensk räddningstjänst.

Utredningen har genomförts av Prospero Management AB av konsulterna Rainar All och Åke Jacobsson.

3 BESKRIVNING AV RÄDDNINGSTJÄNSTEN I ÄLVDALEN

Räddningstjänsten lyder under Kommunstyrelsen. Organisationen består av

Räddningschef	1,0
Administratör	1,0
Utbildning	0,4
Material/fordon	0,6

Beredskap

Räddningschef i beredskap	1,0
samverkan med Mora och Orsa	
Älvdalen	1+4
Särna	1+3
Idre	1+4, 1/12–30/4
	1+3, övrig tid
Åsen	Räddningsvärn
Storsätern	Räddningsvärn

Utdrag ur Handlingsprogram lagen om skydd mot olyckor, Älvdalens kommun 2015.

Operativ räddningstjänst

”Trots att det olycksförebyggande arbetet prioriteras inträffar olyckor. Med utgångspunkt i riskanalysen, konstateras att kommunen behöver en mycket bred förmåga för att hantera alla förekommande olyckor, allt från rökdykning till att ingripa vid båtolyckor. Den samlade förmågan kanske inte alltid kan upprätthållas av kommunen själv, utan uppnås genom samverkan med andra kommuner, myndigheter och organisationer.

Mål med den operativa räddningstjänstverksamheten

Säkerhetsmål: Kommunen ska kunna leda och hantera olyckor på ett effektivt och professionellt sätt i syfte att så snabbt som möjligt bryta skadeutvecklingen när den enskildes förmåga inte längre räcker till, genom egna räddningstjänståtgärder, genom samverkan inom och med andra kommuner samt genom samverkan med andra myndigheter och organisationer.

Beskrivning av kommunens operativa verksamhet

Den operativa verksamheten avser den verksamhet som dygnet runt står till förfogande för att kunna hantera olyckor på ett effektivt och professionellt sätt. Antalet tillfällen då räddningstjänsten larmas ökar ständigt, år 2014 genomfördes ca 340 uppdrag. Riskanalysen konstaterar att ca 53 procent av alla uppdrag inträffar dagtid mellan klockan 06 och 18.

Kommunens förmåga till räddningsinsats i fred och under höjd beredskap

Kommunens förmåga till räddningsinsats har sin utgångspunkt i riskanalysen där risker och konsekvenser finns beskrivet. I handlingsprogrammet redovisas kommunens förmåga till räddningsinsats, observera att beredskapen enbart omfattar en av dessa händelser - inte flera samtidigt.”

Kompetenskrav:

Funktion	Krav på kompetens (lägstanivå)
Räddningschef	Brandmästare, förvaltningskunskap, förebyggande och eller räddningsledning B samt tillsyn B.
Stf räddningschef	Motsvarande räddningschef eller lägst räddningsledning B samt tillsyn B.
Räddningschef i beredskap	Räddningsledning B. Respektive kommuns räddningschef eller ställföreträdande räddningschef.
Styrkeledare deltid	Räddningsledare A.
Stf styrkeledare deltid	Räddningsledare A.
Brandman (deltid)	Räddningsinsats eller motsvarande äldre utbildning.

Älvdalens kommun har tecknat samverkansavtal för den operativa verksamheten innehållande:

- Samarbetsavtal mellan Hedmark Politidistrikt och räddningstjänster i Värmland och dalarna
- Avtal om räddningschef i beredskap.
- Avtal mellan Älvdalens och Moras kommun om ställföreträdande räddningschef i Älvdalens kommun.

Kommunfullmäktige i Älvdalen har beslutat att ingå i ett samarbete med kommunerna Leksand, Mora, Orsa och Vansbro i ett kommunalförbund för kommunernas räddningstjänstansvar. Den nya organisationen gäller från och med 1 januari 2019 och kommer att heta Brandkåren Norra Dalarna.

4 VÄDERSITUATIONEN

Den extrema vädersituationen omfattade hela landet sommaren 2018, från maj till augusti månad. Under midsommarperioden sjönk brandriskvärdena generellt på grund av regn, för att anta mycket extrema värden i hela landet, under perioden veckan efter midsommar till slutet av augusti.

I ett myndighetsmeddelande från MSB den 25 maj framkommer att ”Det väderläge som råder i stora delar av Sverige med höga temperaturer och torrt i skog och mark har lett till extremt stor brandrisk i flera större områden i Sverige. Prognosen tyder på att brandrisken förvärras framöver.”

Brandriskprognos 15 juli 2018
Brandrisk 5E i 75% av Sverige.
Källa: SMHI/MSB

Bedömningen av faran för skogsbränder grundas på två olika beräkningsmetoder som kompletterar varandra. En särskild version av SMHI:s hydrologiska prognosmodell används för att beskriva vatteninnehållet i de markskikt som har störst betydelse för skogsbrandsfaran. Graden av uttorkning i marken påverkar vegetationens vattentillgång och vatteninnehåll och har därmed stor betydelse för hur elden kan få fäste och spridas i skogsmark. Markförhållandena beskrivs på kartan med sex olika markfuktighetsindex, där indexen E, 5 och 4 representerar torra förhållanden då antändningsrisken är stor. Indexen E och 5 förekommer i samband med långvarig torka, då det är mycket torrt även i djupare markskikt. Eftersom vegetationen då är uttorkad leder antändning ofta till att svåra bränder utvecklas. Skogsbrandsfaran bedöms även med ett kanadensiskt modellsystem som i första hand beskriver brandbeteende och spridningsrisk.

Brandriskindex E och 5 innebär extrema eller mycket svåra brandförhållanden. En brand kan då utvecklas mycket snabbt och toppbränder kan förekomma. Även vid index 4 är det påtaglig risk för brandspridning eftersom en brand då lätt sprider sig av sig själv. Vid index 3 brinner vegetationen, men inte med särskilt stor spridningshastighet. *SMHI faktablad skogsbrandprognos*

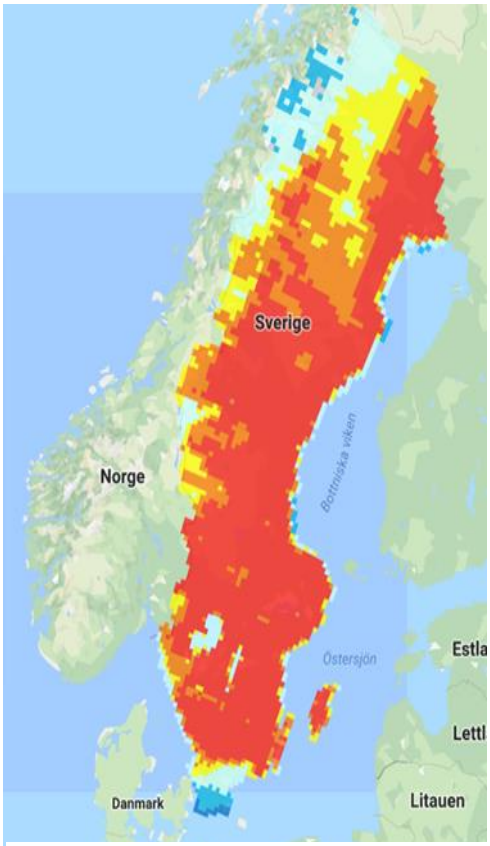

MSB, brandrisk ute

5 ÖVERGRIPNADE BESKRIVNING AV HÄNDELSEFÖRLOPPET

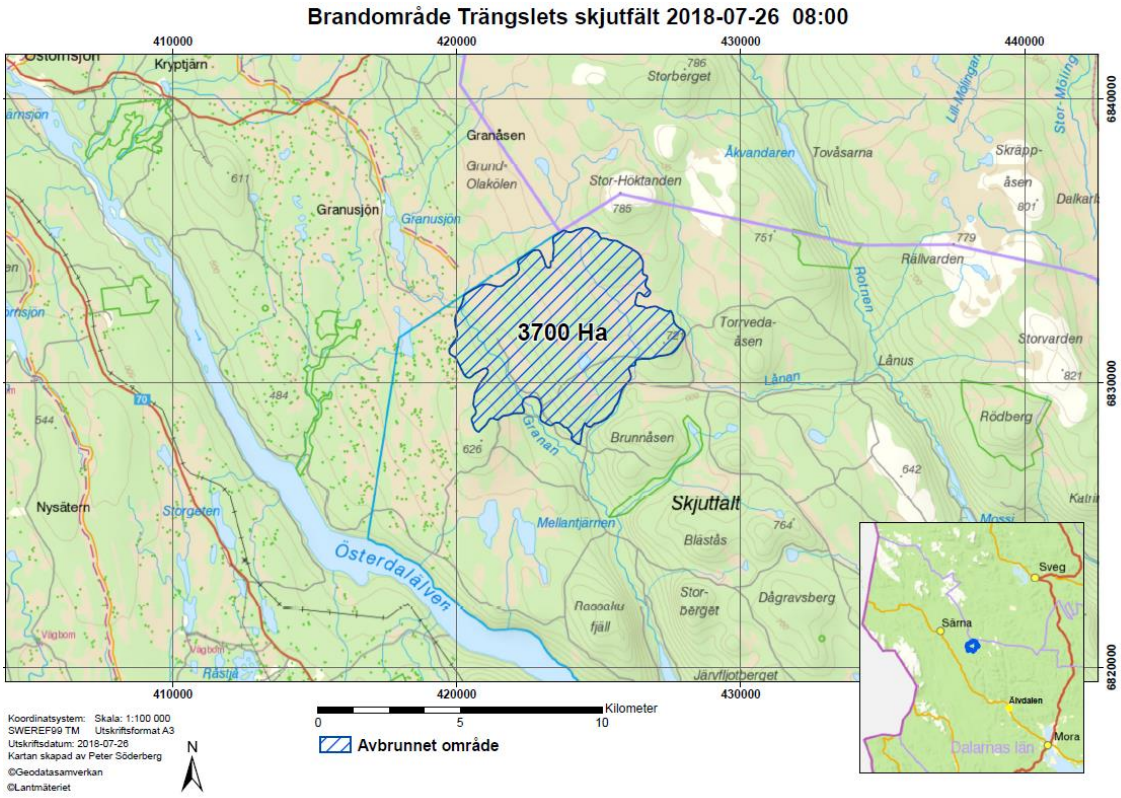

Bild från biträdande räddningsledare, Peter Bäcke

Skjutfältet är statligt ägd mark, Fortifikationsverket är markägare. Den totala ytan av skjutfältet uppgår till ca 53 000 hektar skogsmark.

Vid räddningsinsatsen avslutande, fredagen den 3 augusti, var brandområdet ca 3700 hektar skogsmark.

Skogsmarken är höglänt tallskog, där beståndet till stora delar är äldre skog uppblandad med yngre samt myrmark. Beståndet är svårt att föryngra på grund av låg bonitet.

Bild från Nisse Smith

Brandorsak har till största sannolikhet fastställts till åsknedslag

Räddningsinsatsen för att hantera branden varade mellan torsdag 12 juli till fredag 3 augusti 2018. Markägaren, Fortifikationsverket, övertog sin mark för bevakning och eftersläckning efter räddningsinsatsen den 3 augusti, efter detta datum har brandhärdar i området hanterats av markägaren.

Personal vid brandområdet Trängslet samt räddningsledningens stab i Särna. **Totalt ca 720 personer** *Uppgifter från Carina Eriksson Älvdalens kommun*	
Räddningstjänster/Brandförsvar/Förbund Alingsås Vårgårda Räddningstjänstförbund Bergslagens Räddningstjänst Bohus Räddningstjänstförbund Mälardalens Brand och Räddningsförbund Nerikes Brandkår Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund Räddningstjänsten Arvika Räddningstjänsten Bengtsfors Räddningstjänsten Dala Mitt Räddningstjänsten Hagfors Räddningstjänsten Mora Räddningstjänsten Orsa Räddningstjänsten Storgöteborg Räddningstjänsten Vansbro Räddningstjänsten Bergslagen Räddningstjänsten Västerbergslagen Räddningstjänsten Åmål Räddningstjänsten Älvdalen Räddningstjänsten Östra Skaraborg Södertörns Brandförsvarsförbund Södra Dalarnas Räddningstjänstförbund	ca. 325 personer
Personal från kommuner Avesta kommun Eskilstuna kommun Mora kommun Orsa kommun	ca. 50 personer

Rättviks Kommun Skinnskattebergs kommun Västerås kommun Älvdalens kommun Örebro kommun	
Niedersachsen Feuerwehr	ca. 50 personer
Försvarsmakten och hemvärnsbataljoner	ca. 120 personer
Bilkåren, (frivillig försvarsorganisation)	ca. 30 personer
Frivilliga resursgruppen, FRG	ca. 50 personer
Röda Korset	ca. 15 personer
Övriga	ca. 80 personer

Avstånd till brandplats:

- Idre brandstation- brandplats Trängslet ca 50 km
- Särna brandstation, även stabsplats- brandplatsen Trängslet ca 21 km
- Älvdalens brandstation- brandplats Trängslet ca 47 km.

Torsdag 12 juli

Minst tre bränder efter blixtnedslag. Ca 100*100 m. Överlämnades till fastighetsägaren Fortifikationsverket. Räddningstjänsten åkte till nästa brand.

Fredag 13 juli

Kl. 18.00 ringer en privatperson och meddelar att det brinner för fullt, ca 500*500 m. Hemvärn och helikopter engageras

Lördag 14 juli

Kl. 08.00 överlämning till fastighetsägaren, Fortifikationsverket. Kontakt mellan fastighetsägaren och räddningstjänsten hela dagen.

Söndag 15 juli

Fastighetsägaren ringer och meddelar att branden har spridit sig, nu ca 1500*1500 m. Räddningsledaren tar kontakt med presumtiv räddningsledare och beskriver läget. Situationen bedömdes väldigt instabil med förutsättningar att snabbt kunna bli värre. Trängslet krävde stor uppmärksamhet från räddningsledningen. Han bedömde återigen att det var svårt att förbereda och hantera andra kommande händelser dvs s.k. systemledningen. De förde ett samtal om alternativa möjlighet att få stöd. Flera olika alternativa lösningar prövades. Det resulterade i att räddningsledaren bad presumtiv räddningsledare att till länsstyrelsen framföra att de bör förbereda sig på ett övertagande.

Räddningstjänsten släcker branden igen och förbereder för avlösning och eftersläckning under natten.

Måndag 16 juli

Kl. 01.24 information om oexploderad ammunition når räddningsledningen. All personal utrymdes omedelbart.

Under natten och måndag förmiddag byggs begränsningslinjer med hjälp av vattensprinkler för att minska personriskerna. Branden bryter igenom begränsningslinjen vid 12-tiden och sprider sig okontrollerat.

Länsstyrelsen har inte återkopplat.

Tisdag 17 juli

Under natten efterfrågar räddningsledaren systemledning från Södertörn brandförsvarsförbund, SBFF. SBFF finns även fysiskt på plats i Trängslet för att bistå med inriktning av ledningsorganisation och begränsningslinjer.

Beslut om att ständigt ha samma räddningsledare samt utse en biträdande räddningsledare.

Onsdag 18 juli

Kl. 09.00 Beslut VMA, allmänheten snarast utrymma mellan skjutfältet och Lillhärdalsvägen.
Kl. 12.00 Dan Eliasson, MSB generaldirektör på besök med länsrådet Länsstyrelsen Dalarnas län

Räddningsledningens budskap:
- MSB måste samordna resurser nationellt
- Sverige måste få hjälp från EU, vattenbombplan
- Påverka regeringen besluta om särskild nationell händelse
- Myndigheter måste förstå allvaret. Länsstyrelsen Dalarna har fortfarande inte gått upp i stab.

Torsdag 19 juli

Högre luftfuktighet. Läget oförändrat kritiskt.
Observerar kraftig detonation av OXA under natten, säkerhetsavstånd 600 m.
Länsstyrelsen önskar lägesrapport.
Väderläget kritiskt.

Fredag 20 juli

Micael Bydén, ÖB och Peter Hultqvist, försvarsminister på besök. Samma begäran om åtgärder som till MSB GD och länsråd.
Skjutfältschef bedömer riskavstånd till 1000 m för OXA.
Branden sprider sig norrut.

Lördag 21 juli

Kl.10.00 Östra delen kraftfull brand, förbereder för skyddsavbränning.

Söndag 22 juli

Räddningsledaren besöker resurssamordnande funktion Dala Mitt, SOS Alarm samt Länsstyrelsens stab.
Kl. 15.10 skyddsavbränning startar ca 800 ha.
Landshövding Ylva Thörn besöker staben Särna

Måndag 23 juli

Förstärkning från Niedersachsen anländer.
Kl. 12.00 beslut delegera RCB och operativ chef vid SBFF till räddningsledare i Mora, Orsa och Älvdalens kommuner. Med stöd 3kap.17§LSO
Representanter från Länsstyrelsen Dalarna besöker stabsledningsplats.
Länsstyrelsen stabschef begär sambandsledare till staben i Särna, nationellt.

Tisdag 24 juli

Mycket varmt!
Tyska förstärkningen sätts in i egen sektor. Det varma vädret märks av, branden blossar upp på flera ställen.
Planerar för evakueringsövning.
Beslut om Operation Markus, flygvapnet ska bomba för att pröva släckeffekt.

Onsdag 25 juli

Mycket varmt!
Genomförs evakueringsövning kl.09.30
Kl.11.56 JAS 39 Gripen släpper en bomb. Regeringen, Länsstyrelsen, ÖB, GD MSB är informerade.
Presskonferens där Landshövding Ylva Thörn påtalar att det absolut inte är aktuellt att ta över ansvaret för räddningstjänsten då ledningen i Särna fungerar så bra.

Torsdag 26 juli

Telia och Teracom containrar och master driftsätts. RAKEL fungerar.
GIS funktionen förser Länsstyrelsen med material.
Brandområdet har utvidgat sig med 150ha.

Fredag 27 juli

Insatsen går enligt plan. Kraftig brand öppna lågor i området ingen risk för spridning.

Lördag 28 juli

Insatsen går enligt plan. 3700ha skogsmark och myrmark omfattas nu av branden.
Under kvällen och natten väntas åska och regnskurar.
Diskussion med Fortifikationsverket om stegvis övertagning.

Söndag 29 juli

Påbörjar planeringen av överlämning till Fortifikationsverket stegvis från och med tisdag.
Regnskurar, mellan 10–30 mm
VMA gällande utrymning av skjutfältet upphör.
Pågående insats men i ny fas.

Måndag 30 juli

Analys av fortsatt insats, hur trappar vi ner?
En avvecklingsgrupp bildas med Fortifikationsverket, m.fl.
Eftersläckning pågår.

Tisdag 31 juli

Fortsatt neddragning och avveckling går enligt plan.
Försvarsminister, Länsråd och GD Fortifikationsverket på besök.

Onsdag 1 augusti

Överlämning till Fortifikationsverket fortgår under dagen.

Torsdag 2 augusti

Beslut att upplösa Räddningsstaben i Särna, enbart återställningsarbete återstår.

Fredag 3 augusti

Kl. 11.42 Räddningsinsatsen avslutad.

6 ATT TÄNKA UTANFÖR BOXEN

Räddningsledningen bedömde situationen som annorlunda jämfört med andra skogsbränder. Detta beroende på den långvariga torkan, flera stora samtidiga bränder i Sverige och att branden var i ett skjutfält med oexploderad ammunition. Sannolikt skulle dessa förutsättningar innebära att branden behövde bekämpas med annorlunda metoder.

Det gällde att skapa en miljö som både uppmuntrade och uppmanade till nya tankar. ”Hur dum en idé än kan tyckas vara ska den prövas” var mantrat från räddningsledningen. Staben blev ständigt uppmanad att alla möjligheter ska prövas.

> Wikipedia
>
> *Att tänka utanför ramarna (engelska: Thinking outside the box) är att tänka annorlunda, okonventionellt eller från ett helt nytt perspektiv. Frasen hänvisar ofta till ett nytt, kreativ och smart tänkande.*

Här följer några beskrivningar i räddningsledningens ambition att ”tänka utanför boxen”.

6.1 SYSTEMLEDNING

I samtal mellan räddningsledaren och resursplaneringsfunktionen bestämdes att Södertörns Brandförsvarsförbund (SBFF) skulle tillfrågas om de kunde stödja insatsen i Trängslet med ledningspersonal till staben. Det gällde stabschef, yttre befäl, analys mm. Fyra personer åkte direkt och två strax efter.

När de anländer på måndagen till Mora brandstation fick de i uppdrag att under natten arbeta fram ett förslag på ledningsstruktur för insatsen och en plan tre veckor fram.

Parallellt med detta förde räddningsledaren ett samtal med presumtiv räddningsledare på länsstyrelsen i Dalarna om olika alternativa möjligheter att få stöd. Det gällde även stöd med systemledning då insatsen kommer att kräva all uppmärksamhet från den lokala räddningstjänsten. Systemledningen syftar till att skapa kapacitet och ledning för beredskap för kommande insatser som inte tillhörde Trängslet. Flera olika alternativa lösningar prövades. Det resulterade i att räddningsledaren bad presumtiv räddningsledare att till länsstyrelsen framföra att de bör förbereda sig på ett övertagande.

Frågan var olöst på måndagen. Förfrågan ställdes då till Södertörns Brandförsvarsförbund, SBFF, om möjligheterna att stödja med systemledning i kommunerna Mora, Orsa och Älvdalen.

Brandchefen i SBFF tog beslutet att ställa sig positiv till förfrågan natten mot tisdagen. Från tisdag eftermiddag ca 20 timmar efter beslut startade systemledningen från SBFF:s räddningscentral.

Genom att båda SBFF:s central använder sig av SOS Alarms tekniska plattform så var det tekniskt möjligt med systemledning på avstånd. SOS i Falun och räddningscentralen fann varandra snabbt i trygga rutiner.

I räddningscentralen bemannades deras utbildningsbord. Det gjordes om till ett ”Dalabord”. En fördel var att det inom organisationen fanns några medarbetare som ursprungligen är från Dalarna med god lokalkunskap.

Det är inte första gången systemledning utövas på avstånd. Gotland ingår i Storstockholms Brandförsvars systemledning tillsammans delar av Stockholms län, Uppsala län och Sala kommun.

Detta är en viktig erfarenhet för utveckling av svensk kommunal räddningstjänst.

6.1.1 ERFARENHETER

- Bara positivt.
- Avståndet för systemledning spelar mindre roll.
- Alla ställde upp och ville att det skulle gå bra.
- Bra återkoppling från uppdragivarna. Mycket nöjda med tjänsten.
- Viktigt att skapa förtroende från de lokala styrkorna.

6.1.2 ERFARENHETER UR ETT LÄRANDEPERSPEKTIV

- Fungerade bra med systemledning på avstånd.

6.2 RÄDDNINGSLEDARE

Redan från söndagen bedömdes det att det skull bli en lång, stor och komplicerad räddningsinsats. Praxis i branschen är att räddningsledaren byts ut med jämna intervall på samma insats för att säkerställa att felaktiga beslut inte fattas p.g.a. trötthet. På denna insats utsågs även en biträdande räddningsledare. Båda behöll sina positioner som räddningsledare och biträdande räddningsledare under hela insatsen.

Under branden i Västmanland 2014 utsåg länsstyrelsen efter övertagandet en och samma räddningsledare under hela insatsen. Det skapade en välbehövlig kontinuitet över tid på den långdragna insatsen.

De var således alltid två som kunde bedöma situationen tillsammans. Båda åkte hem och sov i bostaden på nätterna för att klara uthålligheten. Räddningsledaren fick bara kontaktas på natten om någon blev skadad eller att den operativa planen inte höll.

På kvällen och morgonen fick de tillsammans ca en timma i bilen till och från ledningsplatsen för att gå igenom dagens händelser samt förbereda sig inför det kommande arbetspasset.

6.2.1 ERFARENHETER

- Stor trygghet att vara två.
- Uthålligheten inga problem då nätterna tillbringades hemma.
- Kontinuitet över hela insatsen.

6.2.2 ERFARENHETER UR ETT LÄRANDE PERSPEKTIV

- Vid bedömning att det blir en långvarig insats, införa rutinen att utse en stf. Räddningsledare och undvika byte av räddningsledare så långt som möjligt.

6.3 RÄDDNINGSLEDARENS STAB

Perspektivet i krishantering har förflyttats från det lokala och regionala till att nu även omfatta ett nationellt perspektiv. Det svenska krishanteringssystemet behöver även kunna hantera nationella händelser.

Idag används olika stabsmodeller i det svenska krishanteringssystemet. För att underlätta att få och ge hjälp till/från andra organisationer är det en fördel om samma stabsmodell används.

Om samtliga aktörer tillämpar samma stabsmodell skapas större förutsättningar för igenkännande, vilket kortar ner startsträckorna i stabsarbetet.

En stab byggdes upp åt räddningsledare som grupperade sig på Särna brandstation. Staben byggdes upp med den s.k. NATO:s förklaringsmodell som förebild.

Oftast bemannas en stab åt räddningsledaren med i huvudsak personal från räddningstjänsten. Så var inte fallet denna gång. Med räddningstjänstpersonal hade med stor sannolikhet förslag från staben varit traditionella räddningstjänstförslag. Men det gällde att tänka utanför boxen. Staben bemannades av en mix av olika kompetenser.

6.3.1 ERFARENHETER

- Stabens bemanning underlättade att tänka utanför boxen.

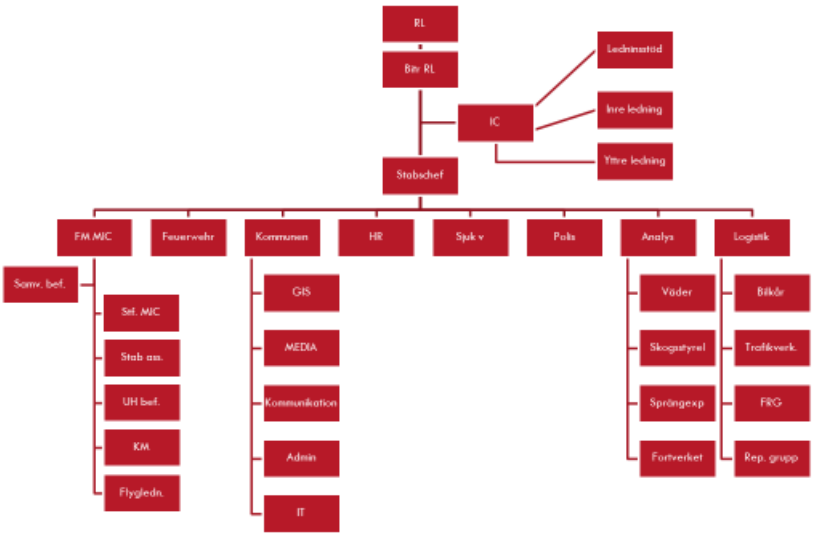

Framgångsfaktorer:

- Olika kompetenser i stab ger bättre samlad effekt.
- Kommunen en viktig aktör i det samlade arbetet.

Från Mora Brandkårs PP presentation, stabsorganisation

8 2018-11-07 MORA KOMMUN

Från Mora Brandkårs PP presentation, ledningsplatsen i Särna

6.3.2 ERFARENHETER UR ETT LÄRANDEPERSPEKTIV

- Igenkänningsfaktor i stabsuppbyggnaden för många som arbetade i staben.
- Verka för att en nationell standard för stabsuppbyggand enligt NATO modellen.

6.4 MOTIV FÖR FLYGBOMBNING, OPERATION MARKUS

Förutsättningarna för eld är att det finns något brännbart, syre och tillräckligt hög temperatur. Det är inte ovanligt att det börjar att brinna vid skjutningar på skjutfälten. En metod som historiskt användes för att släcka dessa bränder och kom räddningsledningen till känna var att skjuta med kanonerna för att ta bort syret och därmed släcka branden.

”Worst Case scenariot var en vindkantring mot Älvdalens samhälle. Branden skulle då komma in ett stort område med oexploderad ammunition och hade i det läget i princip varit omöjlig att bekämpa. Branden skulle då få möjlighet att växa sig stark. Det bedömdes att brandfronten skulle kunna bli upp mot 10 km bred när den kom ut från området med oexploderad ammunition.

Ett försök genomfördes för att pröva möjligheten av att ta bort syret med hjälp av bombning från luften.

Från Mora Brandkårs PP presentation

Resultatet blev med den typ av bomb som fälldes från JAS39 Gripen att branden slocknade med en radie av 150 m från nedslagsplatsen. Metoden fungerade i detta försök.

Att man valde att pröva och genomföra bombfällningen, utvecklades utifrån erfarenheter av att bekämpa bränder vid skjutfält som uppkommer vid reguljära övningsskjutningar. Metoden är att släcka uppkommen brand med att beskjuta brandområdet med ytterligare skottsalvor.

Denna metod var inte möjlig att pröva vid aktuell brand då det inte fanns artilleri tillgängligt. Då väcktes tanken, och planering igångsattes, att med flyg bomba en brand som anlades inom redan avbränt område.

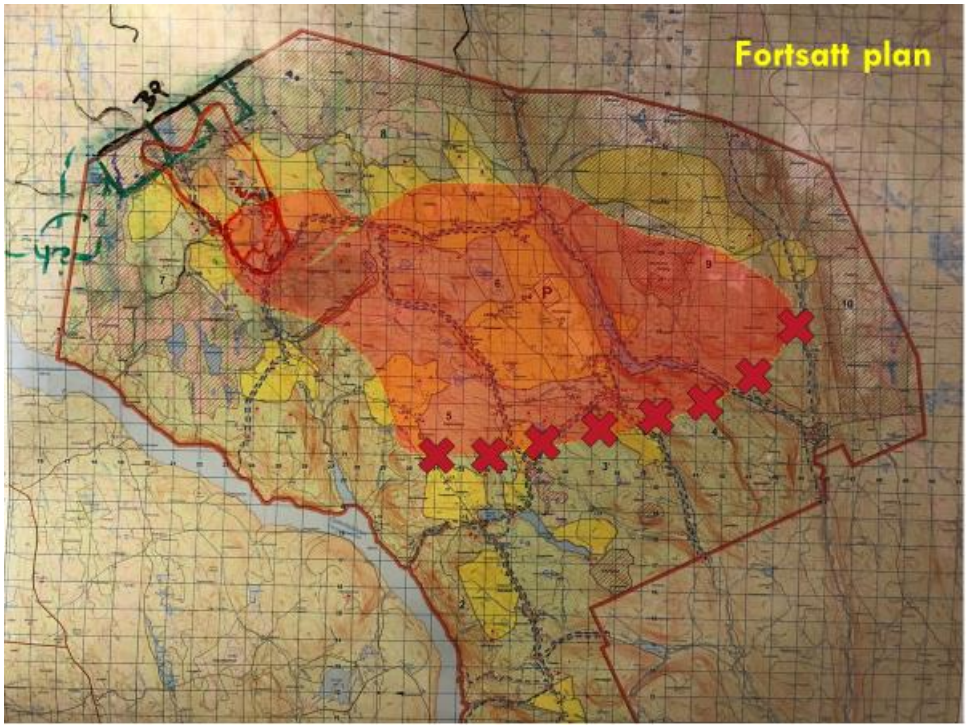

Från Mora Brandkårs PP presentation

Idén var att kunna bekämpa branden från luften men hjälp av ett flertal bomber. På så sätt skulle syret tas bort från branden vid brandfronten och därmed minska alternativt stoppa spridningen.

Utöver ett försök användes inte denna metod.

6.4.1 ERFARENHETER

Det fungerade att ta bort syret med att bomba från luften. Branden slocknade i en radie på 150 m. Med denna erfarenhet fanns det en ny möjlig metod att använda vid Worst Case.

Från flygvapnets sida kan man se en fortsatt diskussion om prövning av metoden med stöd av FMV och FOI.

Foto: Försvarsmakten

6.4.2 ERFARENHETER UR ETT LÄRANDEPERSPEKTIV

- Metoden flygbombning fungerade och släckte branden med en radie på 150 m. Ytterligare ett verktyg att lägga i räddningsledarens verktygslåda.

6.5 BEGRÄNSNING MED HJÄLP AV SNÖ

En annan metod för att ta bort förutsättningarna för eld är att sänka temperaturen vid begränsningslinjerna. För detta ändamål skulle snö användas.

I skidanläggningarna i Dalarna fanns i sommar ca 300 000 m3 snö lagrad inför kommande skidsäsong. En plan utarbetades för att förstärka begränsningslinjerna med snö för att sänka temperaturen. Rent logistiskt var detta möjligt med lastbilar. Arbetet påbörjades men avbröts tidigt. Motivet var att det fanns bara en farbar väg in i området. Den behövde användas som en utrymningsväg för insatt personal. Risken att vägen skulle blockeras vid ett fordonshaveri bedömdes för stor.

Från Google fria bilder

Försöket avbröts. Inga slutsatser kan dras.

6.6 SKYDDSAVBRÄNNING

Det tredje metoden efter att först ta bort syret och/ eller sänka temperaturen är att ta bort bränslet.

Skyddsavbränning är en metod som historiskt används för att släcka skogsbränder. Det används även som metod för naturvårdsbränningar. Det är värt att uppmärksamma just här är storleken på skyddsbränning som omfattade 800 ha.

Metoden skyddsavbränning, moteld finns väl beskrivet i äldre litteratur för bekämpning av skogsbränder. Det finns goda kunskaper av metoden inom skogsnäringen, där den kommunala räddningstjänsten kan få ta del av hela kunskapsområdet skyddsavbränning.

Bild från Håkan Magnil

6.6.1 ERFARENHETER

- Metoden fungerade mycket bra.

6.6.2 ERFARENHETER UR ETT LÄRANDEPERSPEKTIV

- Beprövad metod som fungerade mycket bra.
- Överföra befintlig kunskap hos skogsnäringen till kommunal räddningstjänst.

6.7 PÅVERKA VÄDER

SMHI fick i uppdrag att pröva om det var möjligt att skapa ett konstgjort regn över Trängsletområdet. Det har prövats vid andra tillfällen internationellt och enligt uppgift inför invigning av OS i Moskva.

De kemikalier som används har dock en negativ miljöpåverkan och därmed avbröts SMHI:s utredning snabbt. Inga slutsatser kan dras.

7 SAMVERKAN

7.1 LÄNSSTYRELSEN

7.1.1 HEMSTÄLLAN OM FÖRBEREDELSE FÖR ETT EVENTUELLT ÖVERTAGANDE AV KOMMUNALT RÄDDNINGSTJÄNSTANSVAR

Utredningen har uppfattat att det finns olika uppfattningar i dialogen om räddningsledaren i Trängslet behov av stöd från Länsstyrelsen vad det gäller systemledning och förberedelser för att övertagande. Detta kapitel syftar är att reda ut vad som faktiskt hände, analysera detta, samt ge rekommendationer för fortsatt arbete.

7.2 HÄNDELSEFÖRLOPPET

På torsdagen börjar det brinna på skjutfältet Trängslet efter blixtnedslag. Branden är ca 100x100 m. Räddningstjänsten släcker branden och lämnar över efterbevakning till Fortifikationsverket.

På sent torsdag natten mot fredagen den 13 juli avvecklas räddningstjänstens stab i Älvdalen.

Senare under fredagen tar sig branden igen och är ca 500x500 m. På kvällen meddelar räddningsledaren i Trängslet Länsstyrelsens Tjänsteman i Beredskap att det kan bli svårt att både sköta bränderna i Trängslet och svara för övrig räddningstjänst dvs s.k. systemledning i kommunerna Mora, Orsa och Älvdalen. Räddningsledaren ber TiB:en att föra informationen vidare till en presumtiv räddningsledare, som förberedelse inför ett eventuellt kommande behov av stöd med systemledning. Det görs en bedömning av att behov av stöd inte föreligger just då men att läget kan ändras. Informationen förmedlas vidare av TiB på sms till beredskapsdirektören och funktionssamordnare på beredskapsenheten, och hanteringen dokumenteras i TiB dagboken.

Med systemledning menas enligt *Taktik, ledning, ledarskap* av MSB:[1]

- Definierar organisationens roll (kontinuerligt i förhållande till rådande situation)

[1] Taktik, ledning, ledarskap; MSB 0015-09 2009, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

- Definiera insatsen ram (avsikt med insats, resurser, tid, geografi)
- Resursförsörjning över tid till pågående räddningsinsatser
- Beredskapsproduktion i förhållande till riskbild och hjälpbehov

På lördag morgon lämnas ansvaret över för andra gången till Fortifikationsverket.

På söndagen ringer Fortifikationsverket och meddelar att man tappat kontroll över branden. Den är nu ca 1500x1500 m. Den släcktes igen och bedömdes vara under kontroll söndag kväll.

Räddningsledaren tar kontakt med presumtiv räddningsledare och beskriver läget. Situationen bedömdes väldigt instabil med förutsättningar att snabbt kunna bli värre. Trängslet krävde stor uppmärksamhet från räddningsledningen. Han bedömde återigen att det var svårt att förbereda och hantera andra kommande händelser dvs s.k. systemledningen. De förde ett samtal om alternativa möjlighet att få stöd. Flera olika alternativa lösningar prövades. Det resulterade i att räddningsledaren bad presumtiv räddningsledare att till Länsstyrelsen framföra att de bör förbereda sig på ett övertagande.

Presumtiv räddningsledare informerar i sin tur Tjänsteman i Beredskap. Av TiB dagboken framkommer att det under samtalet lyfts att det kan bli aktuellt med ett övertagande.

Presumtiv räddningsledare beslutade att aktivera resurssamordningsfunktionen vid 17 tiden. Funktionen var i gång redan efter ca en halvtimma och fick sitt uppdrag vid 19 tiden.

Vid 01-tiden måndag 16 juli ska en avlösning genomföras med planen att omringa brandområdet inför kommande eftersläckning. Samtidigt genomförs en stabsorientering där skjutfältschefen deltog och informerade räddningsledningen om att brandområdet var mitt i ett s.k. målområde med oexploderad ammunition. Med anledning av riskerna utryms området på samtlig personal och räddningstjänsten fick därför ändra taktik och byggde upp begränsningslinjer med obemannade sprinklers. Strax efter lunch på måndagen blossar branden upp igen och sprider sig. Denna gång övergår branden till toppbrand och betraktas som helt utom kontroll.

Den resurssamordnande funktionen tog under måndagen kontakt med Södertörns Brandförsvarsförbund (SBFF) för att efterhöra om de kunde stödja insatsen i Trängslet med framför allt ca 6 personer. Det gällde stabschef, yttrebefäl, analys med mera.

Räddningsledaren tar kontakt med presumtiv räddningsledare och beskriver läget. Räddningsledningen begär ledningsförstärkning från Södertörn.

När SBFF anländer måndag kväll till Mora brandstation fick de i uppdrag av räddningsledaren att under natten arbeta fram ett förslag på ledningsstruktur för insatsen och en plan tre veckor fram. Då räddningsledaren inte fått någon återkoppling från Länsstyrelsen under måndagen blev lösningen att även be Södertörns Brandförsvarsförbund om hjälp med systemledning i kommunerna Mora, Orsa och Älvdalen. Detta verkställdes med kort varsel och var i drift under sen tisdag. Detta var ett av de alternativ som prövats under söndagen mellan räddningsledaren och presumtiv räddningsledare.

Länsstyrelsens fortsatta inriktning från måndagen 16 juli och framåt var att räddningsarbetet leds av kommunal räddningstjänst, och att Länsstyrelsen samt övriga aktörer stödjer berörda kommuner. Detta formulerades i förslag till en inriktning i lägesbilden och blev en beslutad inriktning efter dialog med berörda aktörer. En mall med beslut om övertagande som hade arbetats fram tidigare togs emellertid fram och sågs över i förberedande syfte av den jurist som agerade expertstöd till staben. Man upplever från Länsstyrelsens sida att den resurssamordnande funktionen fungerade väl, och det fanns en tydlig inriktning från länsrådet och dåvarande TiB:en att Länsstyrelsen skulle stödja, snarare än ta över ansvaret.

7.3 ANALYS

Länsstyrelsens grundsyn är att stödja ordinarie organisation och ansvarsfördelning så långt det är möjligt och inte överta ett kommunalt räddningstjänstansvar. Det ordinarie systemet ska istället stärkas och stödjas så att de klarar av uppgiften.

Det som dock behövs är en ömsesidig förståelse mellan länsstyrelse och kommun/ räddningstjänst över vilka behov som kan finnas och vilka av dessa som Länsstyrelsen kan bidra med att lösa. Med en ökad förståelse för räddningsledarens behov skapas förutsättningar för Länsstyrelsen att ha ett proaktivt agerande. Räddningstjänsten behöver också få en ökad förståelse för det stöd som Länsstyrelsen kan erbjuda. Det skulle underlätta både i hemställan om rätt stöd samt säkerställa en tydlig kommunikation mellan parterna.

På måndag förmiddag genomfördes ett möte på Länsstyrelsen med anledning av det ansträngda läget. Det resulterade bland annat i att en händelseansvarig utsågs med förstärkt stöd från b.la. juridik, HR och kommunikation samt att Länsstyrelsen skulle gå upp i stab från torsdag morgon kl. 08:00. Även en stabschef utsågs.

Räddningsledarens hemställan via presumtiv räddningsledare om att Länsstyrelsen borde förbereda sig på ett eventuellt övertagande fanns inte med på dagordningen. Frågan föll bort mellan söndagen och måndagen.

Vid ett eventuellt beslut om övertagande så är det rimligt att Länsstyrelsen behöver några dygn i förberedelsetid. Som exempel kan nämnas att Länsstyrelsen i Gävleborg län behövde en förberedelsetid på två dygn inför deras övertagande av kommunal räddningstjänst i somras.

Ett eventuellt övertagande av kommunal räddningstjänst är så ovanligt och stor händelse att det är helt nödvändigt att ansvarig räddningschef har ett personligt samtal med länsledningen för att överväga alternativa lösningar. Det finns tid för ett sådant samtal.

Det har inte framställts någon begäran till länsstyrelse om övertagande av det kommunala ansvaret för räddningstjänsten utan en hemställan om förberedelse för ett övertagande. I inriktningsbeslutet om att gå upp i stab från och med torsdagen finns uppdraget att ”ta höjd för ett eventuellt övertagande av räddningstjänst och förbereda för en händelse som omfattar även annat eller andra län”.

Redan på fredagen den 13 juli fick Länsstyrelsen information om att det kunde bli svårt att lösa både branden i Trängslet och övriga räddningstjänsthändelser. Signalerna blev därefter något svårtolkade då bränderna släcktes.

Med anledning av det osäkra läget i länet är det rimligt att Länsstyrelsen borde varit mer aktiv från fredagen. En händelseansvarig med förstärkning borde utsetts som tillsammans med räddningsledaren analyserat räddningsledaren behov av stöd för att leva upp till Länsstyrelsen inriktning att systemet ska stärkas och stödjas så att de klarar av uppgiften. Det kan dock vara så att denna bedömning överläts helt till presumtiv räddningsledare.

När branden i Trängslet spred sig okontrollerat under måndag är det rimligt att Länsstyrelsen omedelbart borde gått upp i stab.

Utredningen har uppfattat kommunikationskedjan under ovanstående händelseförlopp som alltför lång innan den nådde fram till beslutsfattaren. Med en sådan kommunikationskedja finns det en uppenbar risk med att viktig information förs över i fler led innan den når fram till beslutsfattaren. Räddningsledarens gjorde en hemställan på söndagen till en presumtiv räddningsledare att Länsstyrelsen enligt hans uppfattning borde förbereda sig för ett övertagande av ansvaret för kommunal räddningstjänst. Informationen i kommunikationskedjan gick vidare i flera led, där viktig information lämnades över i telefonsamtal utan personliga möten.

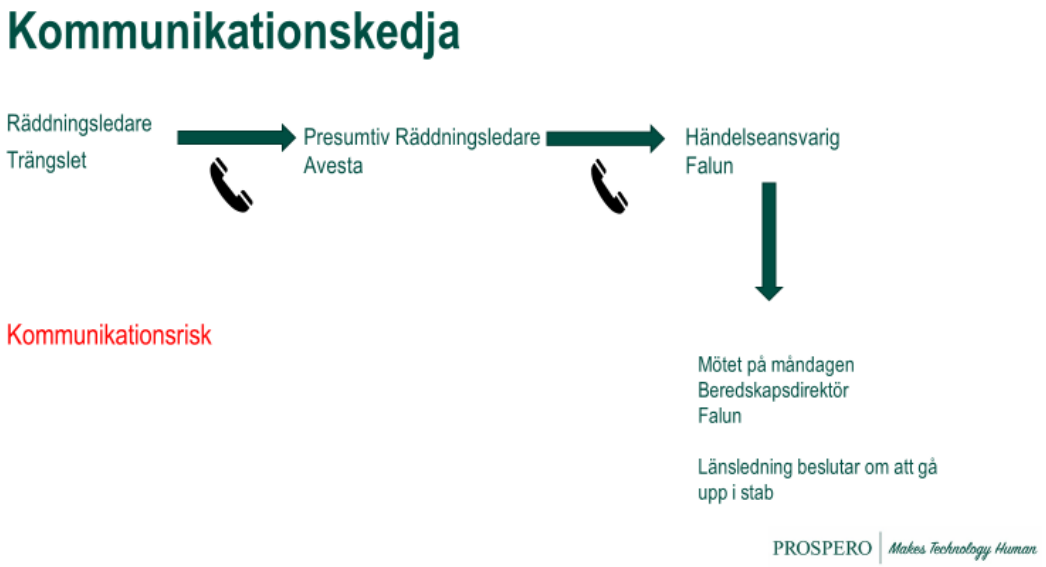

Illustration över kommunikationskedjan

Denna risk bör uppmärksammas av Länsstyrelsen. Det kan exempelvis ske genom det införs en rutin med personliga möten med berörda aktörer vid allvarliga händelser. Vid kommunal räddningstjänst kan det vara mellan räddningsledare, presumtiv räddningsledare och händelseansvarig på Länsstyrelsen. Det underlättar med personliga möten för att skapa en gemensam bild av läget, och är ett synsätt som kan gälla vid alla typer av kriser. Vid en kris kan det dessutom finnas ett stressmoment som försvårar kommunikationen. När bedömningen görs att det kan finnas ett behov av att Länsstyrelsens tar över den kommunala räddningstjänsten, så är det utredningens bestämda uppfattning att det alltid ska ske ett personligt möte mellan länsledningen och ansvarig räddningschef. Vid ett sådant möte kan alternativa lösningar prövas och det skapas bättre möjlighet att klara ut förväntningar på varandra.

7.3.1 Erfarenheter ur ett lärande perspektiv

För att minska riskerna för missförstånd lämnar vi följande rekommendationer:

- Länsstyrelsen grundsyn att stödja ordinarie organisation och ansvarsfördelning så långt det är möjligt och inte överta ett kommunalt räddningstjänstansvar behöver förankras med länets räddningschefer. Dessutom behöver det skapas samsyn kring vilka åtgärder som länsstyrelsen kan bidra med för att stärka och stödja räddningschefen/räddningsledaren.
- Vid diskussion om ett eventuellt övertagande av den kommunala räddningstjänsten ska det alltid vara personliga samtal mellan räddningschefen och länsledningen.

7.4 Älvdalens kommun

Räddningsledaren ville att kommunchefen skulle komma till sin ledningsplats på måndagen. Efter informationen från räddningsledaren fattade tf. kommunchef beslut om att gå upp i stab.

Räddningstjänst är ett kommunalt ansvar och därmed är det kommunens ansvar att skapa förutsättningar för räddningstjänsten att lösa sina uppgifter. Kommunen tog sig an att stödja med kommunikation och underhåll. Detta ligger helt inom kommunens geografiska områdesansvar.

Kommunens uppdrag blev i huvudsak

- kommunikation
- underhåll
- kartproduktion
- besöksorganisering.

Kommunen hjälpte till med att identifiera adresser som kunde bli föremål för utrymning med stöd av sitt kartsystem. Ca nio adresser bedömdes vara i riskzonen.

På måndagen anlände flera personer från Västerås stad för att stödja den kommunala ledningen.

Staben delades upp i Särna och kommunhuset. Bemanningen i Särna planerades från kommunhuset. I kommunhuset fanns även förutsättningar att arbeta långsiktigt.

Information från ledningsplatsen gick alltid genom den kommunala delen av staben. Förutom räddningsledarens egna kontakter med media.

Den kommunala delen av staben i Särna bestod av

- Kommunikation
- WIS
- IT
- GIS handläggare med kartskrivare
- Samordnare som bla organiserade besök
- Logistik

Det visade sig mer effektivt om logistikgruppen även hade bemanning från kommunen.

Kommunalråd och kommunchef prövade behovet av att kalla in krisledningsnämnden. Den prövningen visade att det inte förelåg behov. Kommunalrådet höll sig informerad.

Det uppstod en del praktiska problem som exempelvis att drivmedlet på bensinmacken i Särna tog slut. Ett annat praktiskt problem var att kommunens kredit tog slut.

Det var RAKEL genomgångar varje dag med länsstyrelsen. Landshövdingen kom personligen på besök. Länsstyrelsen bistod med att förmedla kommunikatörsresurser till staben i Särna.

Räddningsledaren hade behövt länsstyrelsen som kontaktyta in i den statliga organisationen.

Men länsstyrelsen saknades egentligen inte då det är osäkert vad länsstyrelsen kan bidra med.

7.4.1 Erfarenheter

- Samarbetet fungerade mycket bra.
- Kommunen lämnade ett stort stöd till insatsen.

7.4.2 Erfarenheter ur ett lärandeperspektiv ur ett kommunalt perspektiv

- Räddningstjänst är ett kommunalt ansvar och därmed är det kommunens ansvar att skapa förutsättningar för räddningstjänsten att lösa sina uppgifter.
- Helt nödvändigt att kommunen var på plats i Särna.
- Kommunen lämnade ett stort stöd till räddningsledarens stab.
- IT behöver vara med från början.
- Logistikgruppen ska ha bemanning från kommunen.
- Det fanns ingen HR funktion från början som tog ansvaret för hela staben vilket hade underlättat.

- Det hade underlättat om länsstyrelsen borde haft en samverkansperson i staben.
- Länsstyrelsen hade behövts som kontaktyta in i den statliga organisationen.
- Ordinarie uppdrag i kommunen måste lösas som vanligt.

7.5 MYNDIGHETEN FÖR SAMHÄLLSSKYDD OCH BEREDSKAP, RESURSFÖRSÖRJNING

7.5.1 BESKRIVNING AV RESURSFÖRSÖRJNING VIA NODER.

Planeringen för resursförsörjning av räddningstjänstresurser ser olika ut i landet. Inom Dalarna sker det inom ramen för länsstyrelsen krisledning. Det är en funktion som heter och har följande uppdrag:

RESURSSAMORDNANDE FUNKTION FÖR RÄDDNINGSTJÄNST I DALARNA

”Funktionen fördelar resurser som tillförs länet nationellt, internationellt, eller från en kommunal räddningstjänst eller aktör som anmäler att man kan bidra med resurser. Funktionen ska kunna utgöra stabsstöd till räddningstjänstsakkunnig i regionalt krishanteringsråd och utgöra ledningsstöd till en regional räddningsledare om denna utsetts.”

I södra Sverige har räddningstjänsterna själva utan medverkan från länsstyrelsen utvecklat att resursförsörjningssamarbete mellan räddningstjänsterna i

- Blekinge
- Halland
- Jönköping
- Kalmar
- Kronoberg
- Skåne
- Västra Götaland.

Det är ledningscentralerna i Storgöteborg, Jönköping och Räddningstjänsten Syd som agerar som noder i detta samarbete.

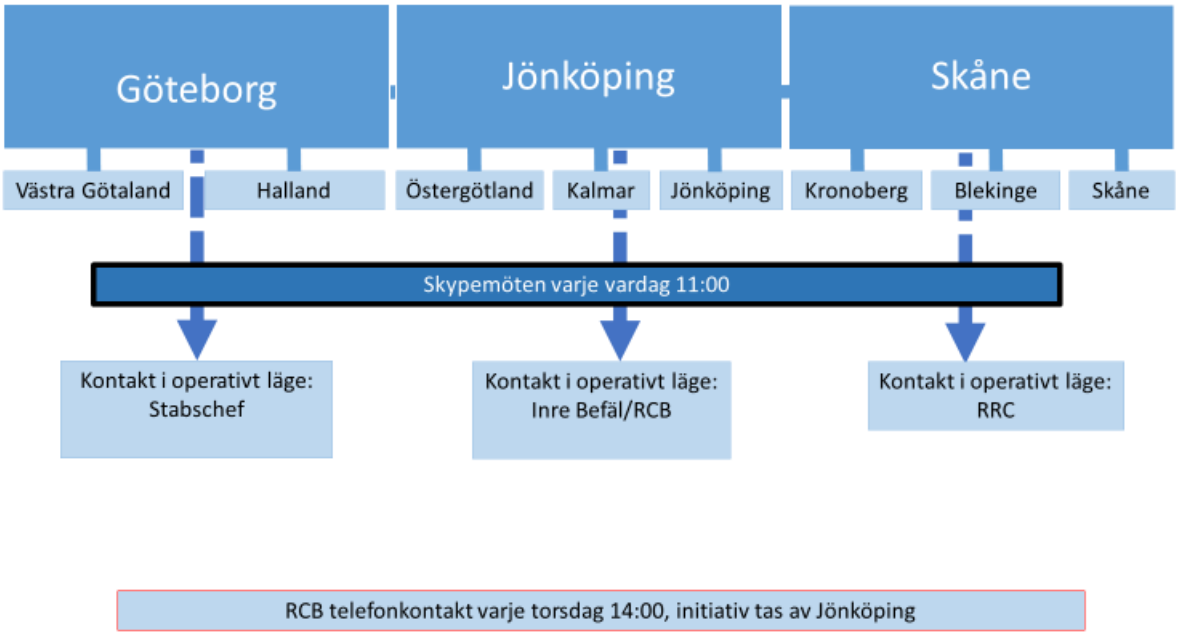

Bild från David Gillesén Räddningstjänsten Storgöteborg

Med den roll som MSB tog sig an att förmedla och prioritera nationella och internationella resurser var det nödvändigt att med kort varsel bygga upp ett nationellt system med noder.

Det gällde att få fram resurser till fram för allt länen Dalarna, Gästrike och Jämtland.

Det byggde på att utgå från befintliga samarbeten inom räddningstjänst-Sverige och sedan be dem kontakta andra lokala räddningstjänster som inte ingår i samarbetena.

Det noder som tillkom var

- Stockholm
- Södertörns Brandförsvarsförbund.
- Eskilstuna
- Örebro
- Värmland
- Västernorrland
- Västerbotten
- Norrbotten.

Det blev till slut 13 noder. Till noderna ställdes önskemål om resurser som noderna sedan levererade från sitt område.

Jämtland, Gästrike och Dalarna ingick inte i denna resurssamordning, de bedömdes vara för upptagna med insatserna.

Man hade återkommande telefonkonferenser med noderna. Dagordningen var enkel, vad gör ni, vilka är behoven, hur ser prognosen ut?

MSB valde att inte gå via Länsstyrelserna, utan istället ha direktkontakt mellan resursnoderna och räddningsledare på plats i syfte att vinna tid.

För att bättre hantera nationella händelser behöver det införas ett permanent system för räddningstjänstförstärkning typ det som redan fungerar i södra Sverige. Detta ankommer dock inte på Älvdalens räddningstjänst utan på den nationella myndigheten.

7.5.2 Erfarenheter ur ett lärande perspektiv

- MSB bör verka för ett nationellt system för resursförsörjning mellan räddningstjänsterna.

7.6 Myndigheten för Samhällsskydd och beredskap, RAKEL

Upplevelsen i Trängslet var att RAKEL inte levde upp till förväntningarna vad det gäller täckning. Det var samma vid branden i Trämssjön-Torgås och i Västmanland 2014.

Det tog 11 dygn innan RAKEL basen var på plats för att åtgärda den upplevda bristen. Vid större insatser finns det enligt MSB behov av en funktion som sambandsplanerare.

Funktionen sambandsplanerare består av:

- En person som har uppgiften att ansvara och ha ett öga för sambandet.
- Har kompetensen att göra en ordentlig sambandsplan vid en insats.
- Har den tekniska förståelsen för hur nätet fungerar, vilka styrkor och svagheter systemet har.
- Arbetar för att personalen har utrustning för att ha ett gott samband.
- Har vid en stor insats en löpande dialog med MSB om det finns behov av tex. nätförstärkning eller andra modifikationer i systemet.
- Jobbar tätt med insatsledningen och har mandat att ta beslut och göra bedömningar gällande sambandsfrågor.

- Personen ska vara rutinerad och ska ha en god förståelse för hur arbetet vid insatser fungerar.

MSB har planerat åtgärd för att ytterligare utveckla systemet

- Mobilbas, en styrka upprättas för nästa år.
- Ta fram lånetreminaler.
- Etablera en pol med sambandsledare.

7.6.1 ERFARENHETER

- Det fanns ett behov av sambandsplanering för de tre länen Dalarna, Gävleborg och Jämtland. Det finns en otydlighet i sambandsplanering. Hur ärenden kommer in och hur ska de beredas?
- MSB kan tänka sig att utbilda fler, som sambandsplanerare, en sambandspool. Gärna lokala intresserade.
- Det var svårigheter att placera mobila basen på rätt plats, brandrök och vindkantringar var orsaken.
- Det tog lång tid att hantera kritiken.
- En tanke från RAKEL enheten MSB, hur planerar man när man vet att det inte finns täckning.
- Beklagligt att frustrationen om samband hamnar i RAKEL systemet.

7.6.2 ERFARENHETER UR ETT LÄRANDE PERSPEKTIV

- Det finns ett glapp mellan räddningstjänsterna som användare och MSB som tjänsteleverantör vad det gäller systemets funktionalitet. MSB behöver vidta åtgärder för att minska detta glapp.

7.7 FÖRSVARSMAKTEN

Enligt 2 § förordningen (2007:1266) med instruktion för Försvarsmakten har Försvarsmakten som uppgift att "med myndighetens befintliga förmåga och resurser kunna lämna stöd till civil verksamhet".

Sverige är uppdelat i fyra militärregioner som har varsin stab. Vid nationella kriser leds och samordnas insatserna av den staben i den militärregion där krisen skett.

Trängslet skjutfält hör till Mellersta Militärregionens geografiska område. Regionens stab är placerad vid Livgardet Kungsängen.

Från Försvarsmakten, stöd till civila samhället.

Vid nationella krissituationer är det de regionala stabernas ansvar att samordna den militära insatsen med andra myndigheters räddningsarbete. Det kan behövas när hjälpinsatser görs från flera håll samtidigt som vid bränder eller översvämningar. Då fungerar de regionala staberna som kontaktpunkter mellan till exempel Försvarsmakten, polisen, Sjöfartsverket, kommuner och landsting.

Ett annat av de regionala stabernas ansvarsområden är att sköta bevaknings- och skyddsuppgifter. Det kan till exempel handla om att skydda ett visst område, ett militärt skyddsobjekt.

Både krigs- och hemvärnsförband kan engageras i nationella insatser och stöd till samhället. Under insatserna lyder förbanden under de regionala staberna. Staberna lyder i sin tur under insatsledningen i Högkvarteret.

När samhället drabbas av svåra påfrestningar krävs samarbete mellan myndigheter, kommuner och landsting. Då ska Försvarsmakten kunna vara ett stöd genom att skydda människor, miljön eller samhällsfunktioner som exempelvis vägnätet. Det har Sveriges riksdag beslutat.

Försvarsmakten har kompetens och utrustning som gör att vi kan genomföra insatser som är svåra att utföra på egen hand för andra myndigheter. Till exempel kan det handla om att en väg måste röjas efter en storm eller att en försvunnen person måste eftersökas.

Försvarsmakten är skyldig att delta i räddningsinsatser om det finns lämpliga resurser och om deltagandet inte allvarligt hindrar den vanliga verksamheten. Det följer av lagen om skydd mot olyckor. Försvarsmakten kan även lämna stöd till samhället i situationer som inte är kriser. Det kan till exempel gälla transporter av sjuka eller ammunitionsröjning.

Den regionala staben har det övergripandet ansvaret att stödja och samordna verksamheten som sker inom deras geografiska område. Staben fungerar också som en länk mellan Försvarsmakten och civilsamhället, och har ett aktivt samarbete med länsstyrelse och region. Vid behov leder staben även insatser, bland annat vid nationella krissituationer och stöd till samhället.

Försvarsmaktens uppdrag att stödja det civila samhället, kom att få ett stort utrymme i media i början av branden i Trängslet. Det uppfattades i vissa media som om att Försvarsmakten inte ville bistå i insatserna.

Diskussionen bottnar delvis i att man avtalsmässigt inte kan beredskapslägga semesterledig personal för att bistå vid insatser åt det civila samhället.

Vad det civila samhället bör tänka på när man begär stöd från Försvarsmakten:

- Hur man begär stöd, viktigt hur man formulerar sig
- Fråga man ska ställa sig: Vad jag vill uppnå?
- Begära stöd som ger effekt.
- Vad ska Försvarsmakten lösa för uppgift?

En begäran om stöd från Försvarsmakten av kommunal räddningstjänst, enligt LSO, ska gå via staberna i militärregionerna. Militärregionernas staber är belägna i Syd Revinge, Väst Skövde, mellersta Kungsängen och norra Boden.

Mellersta Militärregionen, som Trängslet ligger i, omsluter geografiskt länen Stockholm, Uppsala, Södermanland, Gotland, Västmanland, Dalarna och Gävleborgs län.
Ingående regementen är Amf 1, Fjärde Sjöstridsflottiljen, FMUndSäkC, Hemvärnets stridsskola, Ledningsregementet, Livgardet, Luftstridsskolan, Militärhögskolan Karlberg. Därutöver ett antal Hemvärnsbataljoner.

Notera att hemvärnsförbanden är hemmahörande i sin militärregion.

Vid insatser från försvarsmakten är det befäl ur hemvärnet som utses till Militär Insatschef, MIC.

Upplevelsen var att Försvarsmakten var tröga i startern vilket skapade irritation hos räddningsledningen. Rätt kontaktvägar underlättar samverkan. Det är inte helt lätt för räddningsledningen att förstå och ha kunskap om vad för att Försvarsmakten kan stödja med för tjänster. Det underlättar mycket för räddningsledningen med en samverkansperson från Försvarsmakten i räddningsledarens stab som kan bistå med att bedöma vad Försvarsmakten kan stödja med.

När väl Försvarsmakten får igång sin organisation fungerade samverkan och stödet utomordentligt bra.

Inom den kommunala räddningstjänsten ser man från Försvarsmaktens horisont, att det finns ett kunskapsglapp om försvarsmaktens grundorganisation och planeringsförutsättningar.

7.7.1 ERFARENHETER

- Samverkan och samarbete med Försvarsmakten fungerade mycket bra när systemen rullade igång.

7.7.2 ERFARENHETER UR ETT LÄRANDE PERSPEKTIV FRÅN FÖRSVARSMAKTENS PERSPEKTIV

- Kontakten mellan räddningsledare och försvarsmakt, går alltid via staben vid den militärregion där insatsen sker. Länsstyrelsens TiB kan även vara förmedlare av kontakt mellan räddningsledare och militärregion.
- Kommunal räddningstjänsten behöver fördjupad kunskap om lagstiftning som styr Försvarsmaktens stöd till civila samhället.
- Då räddningstjänsten begär stöd från försvarsmakten, viktigt hur man formulerar sig, klargöra i sin framställan. Vad jag vill uppnå? Vad ska Försvarsmakten lösa för uppgift?
- Det underlättar mycket för räddningsledningen med en samverkansperson som kan bistå med att bedöma vad Försvarsmakten kan stödja med för tjänster.
- Samverkan och samarbete med Försvarsmakten fungerade mycket bra när systemen rullade igång.

7.8 FORTIFIKATIONSVERKET

Räddningstjänsten i Älvdalen har mycket goda erfarenheter av samverkan med Fortifikationsverket. De tar själva ansvar för det bränder som uppstår i samband med skjutningar och behöver väldigt sällan hjälp från räddningstjänsten.

Tisdagen den 17 juli aktiverades Fortifikationsverkets nationella krisledningsorganisation efter initiativ från TIB. Då pågick fem bränder på Fortifikationsverkets anläggningar varav branden på Trängslet var en av dessa. Den särskilda krisledningsorganisationen upprättades i Eskilstuna.

Vid sista överlämningen, se kapitlet Avslutande av räddningstjänst, hade Fortifikationsverket varit upp i stab och hunnit förbereda sig vad det gäller personal och utrustning. Fortifikationsverket ställde upp med ca 50 personer och 40 behovsanställda samt stöd från Försvarsmakten.

Överlämnandet skedde succesivt uppdelat i flera sektorer. Fortifikationsverket fick stöd med materiel, göra bedömning och vid behov få hjälp av räddningstjänsten. Denna modell för överlämning fungerade mycket bra och kan tjäna som en förebild.

För Fortifikationsverket är det viktigt att snabbt kunna bygga upp en lokal krisledningsorganisation samt att personsäkerheten vid skjutfälten är av högsta prioritet.

7.8.1 ERFARENHETER

- Samarbetet mellan räddningstjänsten och Fortifikationsverket fungerade bra under hela insatsen. Räddningstjänsten gav i god samverkan förutsättningar för Fortifikationsverket att ta över ansvaret i det stora geografiska området som berörts av branden.

7.8.2 ERFARENHETER UR ETT LÄRANDEPERSPEKTIV

- Överlämnandet skedde succesivt uppdelat i flera sektorer. Fortifikationsverket fick stöd med materiel, göra bedömning och vid kunde vid behov få hjälp av

räddningstjänsten. Modellen kan tjäna som gott exempel vid komplicerade överlämningar.

7.9 FRIVILLIGORGANISATIONER, FRG

Frivilligorganisationer nämns ofta felaktigt i ett sammanhang. Det behöver förtydligas att inom frivilligverksamhet finns både organiserade såsom Frivilliga resursgruppen FRG, Röda korset, och Försvarsmaktens frivilligorganisationer. Ex Frivilliga Bilkåren, Lotta kåren m.fl. Därutöver förekommer rent frivilliga utan någon organisationstillhörighet.

Det har uppfattats så att FRG har varit en framträdande frivillig organisation utifrån sitt kommunala engagemang och tillhörighet.

FRG:s engagemang vid Trängslet började, 15 juli, i och med en begäran från räddningsledaren att utspisa 50 personer i insatsområdet i Trängslet.

Under tisdagen 17 juli, flyttas staben till Särna brandstation och där får FRG fortsatt uppdrag att ombesörja utspisning. Man började med 3 FRG personal som snart ökades till 12 personer som ronderande 24/7. Senare var ca 25 FRG engagerade i staben i Särna.

Man upplevde en problematik i att det inte fanns någon lokal FRG i staben. Det lokala perspektivet saknades.

FRG gjorde samma erfarenheter om vikten av det lokala perspektivet, från insatserna i Sveg och Malung.

Uppgiften var matleveranser och stöd till logistik som uppfattades ha komplicerade beslutsvägar.

FRG:s styrka var att kunna fixa saker enkelt beroende på mycket god lokalkännedom. FRG tog även hand om spontana frivilliga, hantera att de kom till platser där de behövdes.

FRG servade staben mycket väl i Särna, där fanns allt. Det hade behövts ett förflyttat fokus på behoven i brandområdet, man upplevde där sena matleveranser, för lite och oregelbundet.

Röda Korset anlände som en frivillig resurs och det upplevdes lite rörigt då denna organisation helt saknade lokalkännedom och lokal anknytning.

Röda korset hade via Face Book sökt frivillig personal och fick så många svar att det var svårt att hantera. Tog mycket kraft att få Röda Korset att komma igång.

Problem med okända frivilliga organisationer med oklart uppdrag. T.ex. anlände lastbilar med skänkt utrustning som inte fanns behov av. Kunde bli en stämning av att man inte ville ha hjälp, när det har påtalats olika behov i media m.m.

Fördelen med FRG som resurs i kommunen.

- Avtal med kommunen
- Avtalsmässig lön, inne i lönesystemet
- Har försäkringar
- Utbildade i sin kommun
- Bygger på personkännedom
- Kan bistå andra kommuner då man har samma avtal över hela landet.

7.9.1 ERFARENHETER

- Frivilliga lämnade ett bra stöd till insatsen.

7.9.2 ERFARENHETER UR ETT LÄRANDE PERSPEKTIV UR FRGS PERSPEKTIV

- FRG ska bygga på den lokala kontakten, närheten till kommunen, det är styrkan i FRG.
- FRG behöver bli bättre på att arbeta i stab, önskar få ta del av kommunens utbildningar.
- Inom logistik kunde FRG gjort mycket mer, utifrån sin lokalkännedom.
- Svårigheter med spontanfrivilliga som kommer till platsen.
- Frivilliga kommer med material som inte finns behov av.

8 OEXPLODERAD AMMUNITION, OXA

Skjutfältet i Trängslet är öppet för allmänheten och används som ett rekreationsområde. Ortsborna vandrar, fiskar, jagar plockar svamp mm i området. Att vistas i detta område är helt naturligt. Det finns inga restriktioner förutom när försvarsmakten använder området.

Räddningstjänsten har kartor med målområdena utmärkta. Dialogen fungerar mycket bra med Försvarsmakten och Fortifikationsverket inför att skjutfältet ska användas.

Försvarsmakten och Fortifikationsverket har alltid tagit ett stort ansvar för att släcka bränder som uppstår vid skjutningar. Den kommunala räddningstjänsten har inte behövt engagera sig. Exempelvis används helikopter vid skjutningarna för att kompletterar markstyrkor som har tillgång till bandvagnar och tankbilar.

Branden spred sin in i ett område med oxa. En oxa som blir uppvärmd till 80 grader eller mer ska betraktas som farlig. När detta uppmärksammas så väljer räddningsledningen att omedelbart utrymma all insatspersonal och hålla begränsningslinjerna med hjälp av obemannade sprinklers. Branden bryter igenom och utvecklas till en toppbrand som sprider sig okontrollerat. Under insatsen har minst två större granater detonerat vilket medförde att skyddsavståndet fick ökas från normalt 600 m till 1000 m.

8.1 ERFARENHETER

- Kunskapen och medvetenhet om oxa behöver aktualiseras igen.
- Mycket bra samarbete med Fortifikationsverket och Försvarsmakten vid skjutningar.

8.1.1 ERFARENHETER UR ETT LÄRANDEPERSPEKTIV

- Fortifikationsverket behöver aktualisera förekomsten av oxa på sina skjutfält hos alla lokala räddningstjänster.

9 FÖRSTÄRKNING FRÅN TYSKLAND

Sverige fick stor internationell förstärkning under sommaren. Till Älvdalen anlände enheter från Niedersachsen, Tyskland. Enheten anlände den 23 juli och avslutade sitt uppdrag i Trängslet den 30 juli.

Styrkan innefattade ca 50 personer och var till sin organisation som ett militärt förband, helt självförsörjande till alla delar.

Denna organisationsform för en räddningsstyrka som kan operera på långa avstånd från hemadress, självständigt och under längre tid, borde vara en god erfarenhet för Sveriges uppbyggnad av förmåga för det nya civila försvaret. Enligt Försvarsberedningens rapport, åren 2021–2025 ska regionala och nationella förstärkningsresurser för befolkningsskydd och räddningstjänst byggas upp under denna planeringsperiod.

Niedersachsen Feuerwehr tilldelades en egen sektor för att kunna arbeta med sina ordinarie rutiner. Det hade även sin chef i staben. Det fanns brandmän på plats med goda kunskaper i tyska.

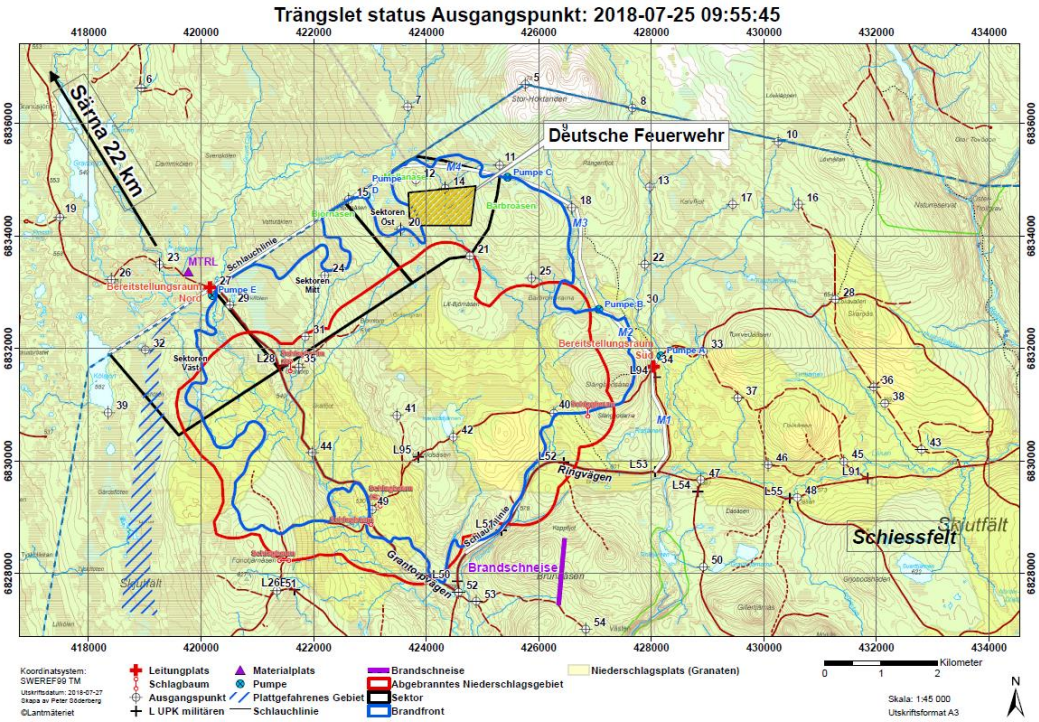

Bild. Peter Bäcke, biträdande räddningsledare.

Genom att den så kallade NATO:s förklaringsmodell användes som arbetsform i stabsuppbyggnaden kände sig den tyska chefen och hans tyska brandstyrkan väl igen sig.

9.1 ERFARENHETER

- Var organiserade som ett militärt förband, med möjlighet till egenförsörjning.

9.1.1 ERFARENHETER UR ETT LÄRANDEPERSPEKTIV

- Fungerade bra, de tilldelades och arbetade i en egen sektor, enligt egna rutiner.
- Fungerade även bra med stabsarbetet då det fanns en stark igenkänning i stabsuppbygganden.

10 AVSLUTANDE AV RÄDDNINGSTJÄNSTEN

Avslutande av räddningstjänsten regleras i Lag om Skydd mot olyckor.

9 § En räddningsinsats är avslutad när den som leder insatsen (räddningsledaren) fattar beslut om detta. Beslutet skall redovisas i skriftlig form. När en räddningsinsats är avslutad skall räddningsledaren, om det är möjligt, underrätta ägaren eller nyttjanderättshavaren till den egendom som räddningsinsatsen har avsett om behovet av bevakning, restvärdeskydd, sanering och återställning.

Behövs bevakning med hänsyn till risken för nya olyckor men kommer bevakningen inte till stånd, får räddningsledaren utföra bevakningen på ägarens eller nyttjanderättshavarens bekostnad.

Polismyndigheten skall lämna den hjälp som behövs.

Det finns en upparbetad rutin med tillhörande beslutsblanketter hos räddningstjänsten.

Avslut 1

Flera bränder utbröt den 12 juli efter ett åskoväder med 7–8 blixtnedslag. Räddningstjänsten och Fortifikationsverket hjälptes åt att släcka bränderna.

Bevakning och eftersläckning överlämnade till markägaren. Branden av intresse var ca 150*150 m.

Avslut 2

På fredagen vid 18 tiden ringer en privatperson och meddelar att det brinner igen. Det är nu ca 500*500 m. Branden slås ner igen med bla hjälp från helikopter och hemvärn.

På lördag morgon överlämnas ansvaret till Fortifikationsverket igen. Kontakt mellan Fortifikationsverket och räddningstjänsten under hela dagen.

På söndagen ringer Fortifikationsverket och meddelar att det tappat kontrollen och nu är branden 1,5 km*1,5 km. Branden begränsas igen men det har brunnit i ett område med oxa. En oxa som blir uppvärmd till 80 grader eller mer ska betraktas som farlig. När detta uppmärksammas så väljer räddningsledningen att omedelbart utrymma all insatspersonal och hålla begränsningslinjerna med hjälp av obemannade sprinklers.

Branden bryter igenom begränsningslinjen på måndag och utvecklas till en toppbrand som sprider sig okontrollerat.

Avslut 3

Den sista överlämning omfattade ett stort område. Överlämningen organiserades så att Fortifikationsverket fick tid att bygga upp egna resurser och succesivt ta över ansvaret.

Området delades upp i flera sektorer. En sektor lämnade över i taget. När Fortifikationsverket hade kontroll över en sektor överlämnade nästa sektor. Överlämningen varade i ca en vecka. Efter det fick Fortifikationsverket stöd av den lokala räddningstjänsten.

Det fungerade mycket bra enligt alla inblandade parter.

Grundregeln är att en släckt brand ska inte kunna ta sig igen. Eftersläckning och bevakning efter brand måste organiseras så att det inte sker en återantändning. Området är stort och det var flera bränder samtidigt. Samtidigt var det en extrem hög brandrisk. Vid bedömning av behovet av eftersläckning och bevakning efter brand måste riskbilden tydligt vägas in i beslutet om åtgärder.

10.1.1 Erfarenheter ur ett lärande perspektiv

- I rutinerna för avslutande av räddningstjänsten och överlämnandet av ansvaret till markägaren behöver riskbilden tydligare vägas in.
- Vid överlämnande av ansvaret till markägaren delades det stora området upp i tre sektorer. Varje sektor lämnades över en i taget. När Fortifikationsförvaltningen hade kontroll över en sektor, överlämnades nästa sektor. Överlämningen varade i ca. en vecka. Efter det fick Fortifikationsverket stöd av den lokala räddningstjänsten. Modellen kan tjäna som förebild för andra komplicerade överlämningar.

11 REFERENSER

11.1 DOKUMENT, LITTERATUR

Handlingsprogram för skydd mot olyckor 2015–2018	AK KS 2015/01723–8 Älvdalens kommun
Händelserapport Trängslet fr.o.m. söndag 15 juli	Johan Szymanski Rtj. Mora
Taktik, ledning, ledarskap	Stefan Svensson et. al. MSB 0015–09
Gemensamma grunder för samverkan och	MSB777 ledning vid samhällsstörningar
RäddsamF regionala förstärkningsresurser.	Räddningstjänsten Jönköping
Svensk planerings- och ledningsmetod SPL	Johan Blixt, Thomas Ekström ur ett civilt perspektiv FOI Memo 5967
Sveriges Skogar och huru vi utnyttja dem	A. Wahlgren & G.Schotte A.Börtzells Tryckeri 1928
Samverkan för säkerhets skull	MSB276 – december 2011 ISBN: 978-91-7383-144-4
Militärregion Mitt, Regional stab mitt	Livgardet Kungsängen
Samarbetsavtal mellan Hedmark Politidistrikt och	15 september 2007 räddningstjänster i Värmland och Dalarna

11.2 INTERVJUADE

Johan Szymanski, Räddningschef	Räddningstjänsten Mora
Peter Bäcke, stf. Räddningschef	Räddningstjänsten Mora
Jan-Olov Olsson, Räddningschef	Räddningstjänsten Älvdalen
Mats Jansson, presumtiv räddningsledare länsstyrelsen	Räddningstjänsten, Södra Dalarna
Karin Jonasson, stabschef	Länsstyrelsen Dalarna
Åse Lunde, stabschef	Resilient Result
Lars-Göran Uddholm, Brandchef	Södertörns Brandförsvarsförbund
Henrik Nyman, stabschef	Södertörns Brandförsvarsförbund
Anders Ekberg, Räddningschef	Räddningstjänsten Storgöteborg
Per Jarring, enhetschef	Räddningstjänsten Storgöteborg
Kristoffer Wahter, insatsledare	Räddningstjänsten Storgöteborg
Håkan Brood, systemansvarig Rakel	MSB
Joel Bothén, samordnare Rakel	MSB
Jakob Wernerman, enhetschef	MSB
Mathias Segergren, Överstelöjtnant	Bataljonschef ledningsregementet

Anders Persson, Överste	Produktionschef Flygvapnet
Patrik Lakhsasi, Major	Stabschef insatsorganisationen
Martin Hedin, Skaraborgs Regemente	Chef Älvdalens övnings och skjutfält
Maria Bredberg-Pettersson, Generaldirektör	Fortifikationsverket
Johanna Holst pressekreterare	Fortifikationsverket
Stefan Lindhe, kommunchef	Älvdalens kommun
Mariell Andersson, Beredskap/säkerhetssamordnare	Älvdalens kommun
Lotta Andersson, Kommunikatör	Älvdalens kommun
Martin Woss, Brand och Räddningschef	Niedersachsen Feuerwehr
Daniel Palm, Skogskonsult	Skogsstyrelsen Dalarna
Calle Jacobsson, FRG ansvarig Älvdalens kommun	Räddningstjänsten Älvdalen

Utöver ovanstående personer har även ett stort antal personer intervjuats i Prosperos uppdrag*; Utvärderingen av Länsstyrelsen i Dalarnas läns hantering av skogsbränderna sommaren 2018*. Dessa två utredningar överlappar varandra. I det uppdraget har länsledningen, personal i länsstyrelsen stab, presumtiva räddningsledare intervjuat. I uppdraget ingick bland annat att utvärdera samverkan mellan länsstyrelsen och staben i Älvdalen.